

It Was Fifty Years Ago Today! - The Beatles: Sgt. Pepper & Beyond

(Blu-ray). Spectrum SPE035. RFP. 4 augusti 2017. Speltid: 114 minuter. Audio DTS HD MA 5.1, LPCM 2.0. Till detta kommer cirka 4,5 timmar med exklusivt bonusmaterial (enligt vad som anges på konvolutet).

Ja, vad ska man skriva om den här filmen? Ryktet hade föregått mig från de som såg den på bio och det visade sig att ryktet var sant. För mig är hela denna skiva inklusive 4,5 timmars extramaterial ett enda förnumstighetens triumftåg. Om den gjorts för 40 år sedan, helt OK och kanske intressant för yngre tillkomna Beatlesfans.

För mig, och de Beatlesfans jag känner, passar undertiteln *Allt du redan visste och lite till* bra.

Ingen originalmusik utan några taffliga försök att låta som The Beatles. Det är en typisk "talking heads"-dokumentär. Inte gruppen **Talking Heads** utan 15 personer som dyker upp otaliga gånger och

berättar sina egna upplevelser i snuttar filmen igenom. Endast några få som arbetat relativt nära gruppen. Man kan likna det vid en engelsk upplaga av SVT:s *Året var koncentrerat på The Beatles* och 1966-1967.

Jag ska nämna några intressanta historier som jag inte hade hört talas om tidigare. **Hunter Davies** berättar om när man åkte till Indien och den första kvällen gick ut på en kinesrestaurang för att äta. **John, Paul, George, Ringo** och **Hunter Davies** själv. Notan gick på 10 pund (!) men det var bara **Hunter Davies** som hade kontanter och det var endast 5 pund. Man ursäktade sig på Liverpoolsk dialekt och undrade om man kunde betala nästa dag? De från Hong Kong nyanlända servitörerna kände inte till gruppen och stämningen blev hätsk. Då lägger **George** upp den ena foten på bordet, tar en kniv och sprättar upp en söm i de handsyddas indiska sandalerna och plockar ut en 20-pundssedel!!!

Jenny Boyd (syster till **George Harrisons** första fru **Patti**) berättar om att en gång när de satt och rökte på så låg det en bok framför henne. Boken hette (och heter väl fortfarande) *Karma and Rebirth* och är skriven av *Christmas Humphreys*. Hon läste lite i den och fann textraden "life goes on within you and without you" Då ringde hon till **Pattie** och **George** och läste upp den. Ja, resten förstår ni ju.

Pete Best ger oss en väldigt intressant och kul historia om att de medaljer som sitter på **Johns Sgt. Pepper-kostym** tillhör hans

farfar. **Neil Aspinall** lånade dem av **Mona Best** för fotograferingen. Se där, en liten koppling mellan **Sgt. Pepper** och **Pete Best**.

Mitt betyg på filmen blir 4,9 gäsprningar av 5 möjliga.

Extramaterial, totalt 4,5 timmar (pust)

Liverpool/London introduced by Alan G. Parker (nio minuter)

En film på olika kända platser med Beatlesanknytning. Det hela visas tillsammans med mycket vacker musik som dock är väldigt dystert och en vemodig begravningsstämning infinner sig. Detta kunde utan vidare kortas till två minuter.

Interviews with the director and producer (16 minuter)

Kunde kortas till två minuter. Nog sagt.

The Bootleg Beatles (39 minuter)

Nu blir det nog lite musik tänkte jag, men icke. Två tidigare medlemmar i gruppen sitter i en soffa och berättar om, ja, det har jag redan glömt. Kunde också kortas till två minuter.

Interview with Andy Peebles (25 minuter)

Den här delen är inte bara riktigt bra, utan även rörande. **Andy** gjorde en tre timmar och 22 minuter lång intervju med **John Lennon** i New York två dagar innan mordet. Detta inslag kunde kortas till 15 minuter. Kuriosa: **Andy** har inte mycket till övers för **Yoko Ono**.

Interview with Pete Best (1 timme)

Ett klart intressant inslag med en avslappnad **Pete**. Många kul historier som kanske inte är

"nya" men intressant att höra dem direkt från källan. Stundtals riktigt rörande och vissa frågor är fortfarande obesvarade kring hans avskedande från The Beatles. 30 minuter hade dock räckt.

Interview with Julia Baird
(41 minuter)

En hyfsad intervju tycker jag. Kul att hon, liksom **Keith Richards**, uppskattar att Nobelpriset tilldelades **Bob Dylan**, som hon beundrar stort. Hon ger en väldigt uppriktig bild av hela Beatlesprocessen utan några "om inte om hade varit" Hon gillar också mycket Johns texter i karriären efter The Beatles. Kunde kortas till 20 minuter.

The John Lennon Blue Plaque
(tio minuter)

En klart enerverande robotliknande **Richard Porter** (känd Beatlesguide) berättar om lägenheten i London där John och Yoko bodde. Hörde jag motormouth? En minut hade räckt.

The Merseybeat (en timme och 24 minuter)

Två medlemmar från the Merseybeats pratar och pratar... men sedan kommer lite intressanta detaljer från **Debbie Greenberg**, dotter till the Caverns ägare på den tiden det begav sig. Jag visste inte att Paul gjorde ett besök där 1968 exempelvis. Att sedan klubben hade kunnat räddas till eftervärlden om man skaffat fram 500 pund känns ju snopet. Kunde kortas till tio minuter.

Archive Interview with Ringo Starr
(En minut och 19 sekunder)
Kul avslutning med en skämtande

Ringo. Detta kunde förlängas i en timme kanske?

Nej, det här var ingen rolig Blue-ray. Om man kortat ner extramaterialet till omkring 80 minuter hade det eventuellt varit möjligt att njuta hela vägen. Dåligt ljud och suddiga bilder tar också ner helhetsintrycket.

Thomas André

It Was Fifty Years Ago Today! - The Beatles: Sgt. Pepper & Beyond

Recension från filmpremiären på Bio Rio i Stockholm den 1 juni 2017.

Det mest inflytelserika albumet i pophistorien, *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band*, firade 50-årsjubileum den 1 juni 2017. Som bekant har detta firats på många olika ställen även i Sverige, till exempel hos Lasse i Parken i Stockholm och på Parksnäcken i Uppsala.

Ett ytterligare sätt att fira 50 år med *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* var att gå på den svenska premiären av filmen *It Was Fifty Years Ago Today! The Beatles: Sgt. Pepper And Beyond*, som ägde rum på den aktuella 50-årsdagen den 1 juni 2017. Filmen hade premiär på flera olika ställen i landet. I Stockholm gick filmen kvar i cirka tre veckor, vilket får anses vara rätt lång tid i det här sammanhanget.

Dokumentären, som har premiär i England redan den 26 maj, det vill säga samma dag som

jubileumsutgåvan av albumet släpptes.

I reklamen för filmen hävdade man att filmen är en Beatlesfrossa av såväl sällsynt arkivmaterial som nyinspelade intervjuer. Vi får följa det legendariska popbandet mellan 1966 och 1967, när de jobbade med *Sgt. Pepper*-albumet i studio på Abbey Road. Detta är en film om The Beatles och skivan som återuppfann rocken, och inledde 60-talets musikaliska revolution.

Dessutom lutar man sig rek-lammässigt åt det faktum att tidningen Rolling Stone tidigare har utnämnt *Sgt. Pepper*-albumet till *The most important rock & roll album ever made*.

Filmen ska spegla 12 månader av The Beatles liv, från augusti 1966 till augusti 1967, en period då bandet slutade att vara världens mest populära turnéband och i stället blev världens mest uppfinningsrika inspelningsband genom att ständigt utmana gränserna för vad man kunde åstadkomma i en inspelningsstudio. Dock frågar jag mig i det här sammanhanget - var är den intressanta berättelsen efter *Sgt. Pepper*? I titeln ingår ju orden and beyond (och efter).

Av en tillfällighet (?) kan man säga att denna dokumentärfilm faktiskt råkar vara en fortsättning på **Ron Howards** dokumentärfilm *The Beatles Eight Days A Week: The Touring Years*, som slutade med den sista turnén i augusti 1966 och hur bandet gick vidare in i studio för att skriva och spela in det som blev just *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band*.

I filmen finns en del arkivmaterial, varav det mesta har visats

tidigare i andra sammanhang.

Regissören **Alan G. Parker** har sett till att det finns en del nygjorda intervjuer med bland andra **Pete Best**, **John Lennons** syster **Julia Baird**, **Hunter Davies** - författare av den första officiella Beatlesbiografin 1968 *The Beatles - The Authorised Biography*, **Freda Kelly** - sekreterare i The Beatles Official Fan Club i England i hela 11 år! (1962-1973), **Ray Connolly** - författare som bland annat har skrivit boken

The Ray Connolly Beatles Archive. **Bill**

Harry - grundaren av Liverpool's första riktiga musiktidning *Mersey Beat* och författare till ett

Jenny Boyd.

30-tal böcker om The Beatles, **Tony Bramwell** - som arbetade på **Brian Epsteins** företag NEMS och gick vidare till att bli en av höjdarna inom Beatles bolag Apple, **Philip Norman** - författare till en del Beatlesböcker, **Barbara O'Donnell** - Brian Epsteins sekreterare, **Tony Crane** - grundare och medlem i bandet **The Merseybeats**, **Jenny Boyd** - syster till **Patti**, som var gift med **George Harrison** och **Andre Barreau** - tidigare medlem i tributebandet **The Bootleg Beatles**.

Filmen är producerad av **Alexa Morris** och har även kommit ut på såväl dvd som blu-ray. Dessa utgåvor innehåller förutom själva filmen även flera timmar med så

kallat extra bonusmaterial.

Vad ska man då säga om filmen och dess innehåll? Speciellt i ljuset av att det var knappt nio månader sedan filmen *Beatles Eight Days A Week: The Touring Years* hade premiär inför en entusiastisk publik, verkade det onekligen spännande att få se en form av fortsättning, även om det främst gällde i huvudsak enbart året 1967. Allt går att jämföras, hävdar jag. I det här fallet blir resultatet av jämförelsen för min del att *Eight Days A Week* får fyra klara stjärnor, och Alan G. Parkers *It Was Fifty Years Ago Today!* får två svaga stjärnor. Det som drar ner omdömet på årets Beatlesfilm är främst att filmen saknar två viktiga ingredienser.

1. Inte en enda Beatleslåt spelas i filmen. Varför inte det, kan väl undras, när det rör sig om musik gjord av världens bästa pop- och rockgrupp på en av världens bästa album. Alan G. Parker och hans medarbetare har inte lyckats få tillstånd att spela någon Beatlesmusik i denna film, eftersom den inte är sanktionerad av Apple.

2. Filmen är i stort sett helt i avsaknad av rörliga bilder på The Beatles som hänger ihop med filmens tema - *Sgt. Pepper*. Och detta är av samma anledning som nämns ovan.

Dessa två brister är direkt avgörande för vad jag tycker om filmen. En film om The Beatles världsberömda album måste ha musikinslag från albumet för att få godkänt. De musikinslag som finns med i filmen utgörs av instrumentalmusik med lite beatlisk touch och med bilder på musiker som bara syns i skuggprofil eller liknande. Ej godkänt!

Vad gäller bildmaterialet innehåller filmen visserligen vissa foton och rörliga bilder på gruppen och/eller de enskilda medlemmarna, men dessa är av typen allmänt gods och som har förekommit i tidningar, tv-kanaler i England och liknande källor och som inte ligger under Apples copyright.

En sak som emellertid faktiskt är intressant i filmen är ett antal av de nygjorda intervjuerna som har gjorts med flera personer som står eller har stått beatlarna väldigt nära och som räknats upp ovan. Bland dessa intervjuer dyker det upp ett och annat som säkerligen inte alla Beatlesfans har hört eller vetat om tidigare. De mest intressanta intervjuerna tycker jag är de som har gjorts med **Pete Best**, **Julia Baird**, **Hunter Davies** och **Freda Kelly**. Detta är i stort sett filmens behållning.

Det som drar ner betyget ytterligare är det faktum att filmen är nästan två timmar lång utan de viktiga ingredienser som anges ovan under punkt 1 och 2. Det blir tröttande, eftersom det är mycket snack och väldigt lite verkstad, som det heter. Men det bör sägas att det är väldigt ovanligt att det kommer två Beatlesfilmer efter varandra inom knappt nio månader!

Nu får vi hoppas att **Ron Howard** kommer tillbaka med någon form av fortsättning på sin första film om turnéåren 1962-1966 och försöker täcka in åren 1967-1970 på motsvarande sätt - med fina rörliga bilder och härlig Beatlesmusik. Hoppas kan man ju i alla fall!

Artillio Bergholtz